

biex nifhmu l-messaġġ u l-interpretazzjoni tal-parabbola. L-atmosfera tal-parabbola hija mibnija madwar l-ġhatx għall-gustizzja li hemm fil-ħajja tal-armila. Hija bla ebda difisa, xbieha ta' tant foqra li jitolbu haqq għax dejjem mogħtija tort ta' kollox!

Il-parabbola tistedinna nirriflettu wkoll fuq il-gustizzja. Fl-insistenza tal-armila hemm miġbura t-tbatija tal-gusti u tal-onesti, li ħafna drabi hemm f'qalbmhom impressjoni li Alla telaqhom u nsiehom, u minflok ma jagħmel xi ħaġa, jibqa' ndifferenti.

Dan iwassalna biex naħsbu fil-gustizzja t'Alla f'konfront mal-istorja:

- *Jekk Alla huwa gust, għax tirbaħ dejjem l-ingustizzja fid-dinja?*
- *Jekk Alla hu Missier li jhobb għalfejn tant diżgrazzi?*
- *Jekk il-Kelma t'Alla hija verita għax ma jseħħilhiex tegħleb id-dizonesta u n-nuqqas ta' verita/sincerita/onesta?*
- *Jekk Alla huwa magħna, għalfejn ma jagħtix widen lil talbna?*

Ir-risposta hija – kompli itolbu għax Alla b'mod żgur u *fil-waqt* għad iwettaq il-gustizzja.

v. 4. - “Hu ma riedx u dam ħafna hekk.” Alla li jinheba fiż-żmien tat-tbatija bħallikieku jinsa lill-batut (Salm 9-10,22.25.33). It-talb huwa tassew eżercizzju tal-fiduċja u tat-telqa sħiħa f'idejn Alla!

Ma jaqtalniex xewqatna imma jħalli li titnissel xewqa sinciera fina għalih!

v. 8: - “Malajr jagħmlilhom haqq.” Is-sabar t'Alla huwa kbir u r-risposta t'Alla għat-talb tagħhom hija f'waqtha għall-magħzulin tiegħu.

v. 8: - “Madankollu Bin il-Bniedem, meta jiġi, se jsib il-fidi fuq l-art?”

Il-problema mhix jekk Alla hux ser juri l-gustizzja tiegħu fuq l-art (il-parabbola neħhitilna kull dubju dwar dan!) imma jekk tinstabx il-fidi fuq l-art. Meta jiġi l-Mulej Ġesu', ser isib lill-bnedmin kollha fiduċjuzi fit-talb jew mħabbtin biex jibnu waħidhom is-saltna?

Fi ftit kliem tkunux bla sabar, għax Alla jidher li sejjer idum ma jagħmel gustizzja! Inkwetaw aktar fuq il-fidi tagħkom!

Parroċċa tal-Katidral Id-29 Hadd Matul is-Sena - Ċ

**“Madankollu Bin il-bniedem, meta jiġi,
se jsib fidi fuq l-art?”
Lq 18,1-8**

**Lectio Divina
16 ta' Ottubru 2007**

F'dak iż-żmien: Ġesu' qal parabbola lid-dixxipli tiegħu, biex jurihom li għandhom dejjem jitolbu bla ma jintelqu. Qalilhom: "Kien hemm f'belt wiehed imħallef, li la kien jibza' minn Alla u anqas ihabbel rasu minn hadd. F'dik il-belt kien hemm wahda armla, u marret għandu u qaltli, 'Aghmilli haqq kontra l-għadu tiegħi'. Hu ma riedx, u dam hafna hekk; iżda mbagħad bejnu u bejn ruħu qal. 'Mhux għax nibza' minn Alla jew għax se nhabbel rasi min-nies, imma għall-inqas għax din l-armla dejqitni; ha nagħmlilha haqq, biex ma tibqax tiġi sa l-aħħar tiksirli rasi'".

U l-Mulej qal: "Isimgħu ftit xi jgħidlek l-imħallef il-ħażin. Imbagħad Alla, lill-magħżulin tiegħu li jgħajtulu lejl u nhar, sejjer ma jagħmlilhomx haqq? Se joqgħod itawwal magħhom? Jiena ngħidilkom li malajr jagħmlilhom haqq. Madankollu Bin il-bniedem, meta jiġi, se jsib fidi fuq l-art?"

L-introduzzjoni tagħtina hjiel ta' kif Luqa ried u xtaq li tiġi nterpretata din il-parabbola. F'kap 11, Luqa diġa għamel katekezi fuq it-talb u għallimna x'għandna nitolbu (il-Missier) u kif għandna nitolbu dejjem u bla waqfien (il-parabbola tal-ħabib li jiġi f'nofs ta' lejl): "Ngħidilkom jien, li jekk ma jqumx jagħtih għax ħabib tiegħu, iqu u jagħtih kull ma jkollu bżonn minħabba l-wiċċ sfiq tiegħu" (Lq 11,8). Jerga' jiehu din it-tema f'rabta mal-istennija tal-Mulej li għandu jerga' jiġi: "Ishru, mela u itolbu l-hin kollu, biex tkunu tifilhu tgħaddu minn kull ma għandu jiġri u tieqfu quddiem Bin il-Bniedem" (Lq 21,36).

Anke San Pawl jinsisti fuq it-talb dejjem (2 Tess 2,11; Fil 1,4; Rum 1,10; Kol 1,3) u bla ma wiehed jaqta' qalbu (2 Tess 3,13; 2 Kor 4,1-16; Gal 6,9; Efes 3,13).

v. 1 "għandhom **dejjem** jitolbu" - Luqa juza l-avverb *pantote* - jiġifieri Ġesu' jittellem mit-talb magħmul b'mod assidwu, kontinwat u f'kull mument u f'kull htieġa.

v. 1 "bla ma jintelqu" - Luqa mhux kuntent li jinsisti biss fuq il-dejjem imma wkoll talb *bla ma jintelqu* b'referenza għas-sitwazzjonijiet ta' delużjoni frott tal-imġieba t'Alla li bħal donnu jerga' lura minn kelmtu! Dan ifisser perseveranza

fit-talb, li mhix tant l-insistenza imma l-ostinazzjoni f'li wiehed jafda f'Alla. Alla jisma' dejjem imma għandu l-mod tiegħu ta' kif jisma' - mhux dejjem jagħti dak li nitolbuh - imma dak li fl-imħabba jhoss li għandu jagħti. U allura l-perseveranza tfisser li nbiddlu t-talba tagħna meta din tibqa' bla tweġiba. Perseveranza jfisser nafdaw f'Alla kemm meta jismagħna u kemm meta ma jagħtiniex widen.

v. 2 "Qalilhom..." - Luqa qabel jirrakkonta l-parabbola, jagħtina l-iskop tagħha!

Sa hawn hija l-introduzzjoni! L-parabbola mhix dwar il-perseveranza fit-talb imma l-imġieba tal-imħallef - għax jurina b'liema qawwa Alla jagħmel haqq mal-mahturin tiegħu. Il-figura prinċipali mhix l-armla imma l-imħallef li "la kien jibza' minn Alla u lanqas ihabbel rasu minn hadd!" Hu l-aħgar li wiehed qatt jista' jkun! Mingħajr fidi u mingħajr qalb! Hafna drabi din hija x-xbieha t'Alla li aħna għandna fil-qalb tagħna: bħallikieku Alla nnifsu li jqanqal disprezz lejn min jitlob! Imma fl-aħħar mill-aħħar dan l-imħallef iħalli t-talb tal-armla jcaqlaq ir-rieda tiegħu - kemm aktar u aktar jiċcaqlaq Alla u jisma' t-talb li jsirlu!

Jekk naqraw il-parabbola f'dan is-sens nifhemu għaliex Ġesu' għażel dan il-persunaġġ! Mhix kumbinazzjoni! Imma Ġesu' ried johroġ b'mod qawwi l-kuntrarj - jekk anke imħallef bla qalb wasal biex jagħmel gustizzja, kemm aktar Alla fil-ħniena u l-imħabba tiegħu.

v. 3 - "Armla" Hija l-knisja ta' Luqa li minnha gie meħud l-għarus u ma tafx meta ser jerga' lura (Lq 5,35). Il-ħajja u l-eżistenza tagħha hija vojta. Jonqosha dak li jagħmilha dak li hi! X'inhil l-għarusa bla għarus? Xejn ma jimla tant il-qalb! Hija fqira bħax-xewqa! Tista' sserrah biss fuq l-insistenza u l-intensità tat-talb li jkompli jnaqqxulha qalbha - hekk issir dejjem aktar kapaci tilqa' l-mixtieq!

v. 3 "Aghmilli haqq kontra l-għadu tiegħi" - It-talba tal-armla tissemma' 4 darbiet. Din it-talba tikkorrispondi għat-talba "la ddahħalniex fit-tigrib, iżda eħlisna mid-deni". Jehtieg li din it-talba nqisuha ta' čavetta